

Plašas iespējas manevram prezidentūras prioritāšu formulēšanā izglītībā, zinātnē un kultūrā

Valsts kanceleja

22.06.2012

Ieguldījums Tavā nākotnē!

Izglītība, zinātne un kultūra Eiropas Savienībā (ES) ir jomas, kas atrodas dalībvalstu kompetencē. Līdz ar to, formulējot prezidējošās valsts prioritātes, Latvijai būs pietiekami augsta brīvības pakāpe, kas vienlaikus uzliek arī nopietnu atbildības nastu.

Tā diskusijā, kas ceturtdien, 21. jūnijā, Ārlietu ministrijā tika rīkota ar mērķi pārspriest iespējamās Latvijas kā ES prezidējošās valsts prioritātes, atzina augšminēto jomu ekspertī. Latvijas Universitātes profesore Žaneta Ozoliņa savā ziņojumā pasākuma ievaddaļā iezīmēja aktualitātes ES līmenī, īpaši akcentējot jaunās izglītības, zinātnes un kultūras pārvaldības metodes globalizācijas apstākļos. Arī tēmas, kas saistītas ar inovācijām, saskaņā ar ekspertes teikto, ierindojas aktualitāšu saraksta aukšgalā. Īpaša uzmanība būtu veltāma arī mūžizglītībai. „Tāpat nozīmīgs ir partnerības jēdziens – privātā-publiskā, zinātnieku, politiķu, uzņēmēju partnerība”, norādīja Ž. Ozoliņa.

Izglītības un zinātnes ministriju pasākumā pārstāvēja Evija Papule, projekta „Pedagogu konkurētspējas veicināšana izglītības sistēmas optimizācijas apstākļos” vadītāja. Viņa uzskaitīja vairākus virzienus, kuros Latvijai ir uzkrāta vērtīga pieredze. Starp tādiem tika minēta integrācija izglītībā, bilingvālā izglītība, valodu apmācība pieaugušajiem. Turpinot par Latvijas stiprajām pusēm piedāvājumam prezidentūrai, viņa atzīmēja: „Latvija varētu sevi pieteikt radošuma jomā; ne tikai interešu izglītībā, bet arī plašāk – spēju mācīšana mākslā, mūzikā, sportā”.

Kultūras ministrijas pārstāvis Uldis Lielpēteris pauda pārliecību, ka, formulējot prioritātes, būtu jāseko līdzi laikmeta dinamiskā tempa diktētajām prasībām. „Cilvēki lielu daļu laika pavada digitālajā vidē, tādēļ kā prioritātes jāuzsver digitālās kultūras pieejamība un autortiesību joma”, viņš norādīja. Kā īpaši perspektīvas jomas tika atzīmētas kultūrizglītība un audiovizuālā politika. Akcentēti tika arī tādi jautājumi kā kultūras diplomātija, kultūras izpausmes reģionālā līmenī, kā arī kultūras loma zaļajā ekonomikā – radošās industrijas un to ietekme uz ilgtspējīgu attīstību.

Dace Vilsone, Nodibinājuma „Rīga 2014” Programmas realizēšanas vienības vadītāja, atgādināja, ka 2014. gadā Rīga būs Eiropas kultūras galvaspilsēta. Kā galvenos ieguvumus no šī projekta īstenošanas, cita starpā, viņa minēja iespēju sekmēt tūrisma attīstību un veicināt Rīgas pārveidi un attīstību kopumā. D. Vilsone arī norādīja, ka pasākumi, kas saistīti ar Eiropas kultūras

galvaspilsētas projekta realizāciju, ievadīs prezidentūras gada aktivitātes, tāpēc tie būtu skatāmi ciešā sasaistē: „Līdz ar to Rīga būs „iesildījies” prezidentūras organizēšanai”.

Vairākās darba grupās pārrunājot globālās tendences, ES darba kārtības aktualitātes un Latvijas intereses, diskusijas dalībnieki konkretizēja savu piedāvājumu Latvijas ES prezidentūras prioritāšu paketei.

Veidojot prioritāšu sarakstu izglītības jomā, saskaņā ar izskanējušajiem viedokļiem, būtu vērts pieturēties pie tādiem uzstādījumiem kā:

- veicināt migrantu iekļaušanos izglītības sistēmā;
- sekmēt valodu apguvi;
- celt skolotāju kvalifikāciju;
- pastiprinātu uzmanību pievērst senioru izglītībai un iekļaušanai darba tirgū;
- risināt jauniešu izglītības jautājumus, veicinot tādu prasmju attīstīšanu, kas sekmētu integrēšanos darba tirgū.

Kas attiecas uz kultūras un kultūras mantojuma saglabāšanu, diskusijas dalībnieki aicināja akcentēt nemateriālo kultūras mantojumu un kultūras daudzveidību (īpaši ES mazo valstu kontekstā). Būtiski ir apsvērt sabiedrības līdzdalības veicināšanas pasākumus kultūras jomas stiprināšanā. Vairāk būtu jāattīsta literatūras tulkošanas joma. Ievēribu būtu pelnījuši arī terminoloģijas un mazo valodu attīstības jautājumi (šajā jomā būtu iespējams izvērst sadarbību ar Luksemburgu).

Plaša un auglīga viedokļu apmaiņa raisījās ap zinātnes tēmām. Pasākuma dalībnieki aicināja koncentrēties uz vides problemātiku un vides zinātni. Tas būtu vērtīgi arī tālab, ka aktivitātes tās ietvaros atbilst ES dominējošajai tendencei atbalstu sniegt starpnozaru sadarbībai. Tika akcentēta nepieciešamība uzturēt saikni zinātnes un jaunatnes politiku starpā; jauno zinātnieku tālākā darbība zinātnē ES patlaban ir aktuāls jautājums.

Diskusiju cikls par Latvijas prezidentūras prioritātēm turpināsies 27. jūnijā, kad eksperti pārrunās ar transportu un elektroniskajiem sakariem saistītās aktualitātes.

Diskusija tika rīkota Valsts kancelejas administrētā Eiropas Savienības Sociālā fonda projekta „Atbalsts strukturālo reformu ieviešanai valsts pārvaldē” (identifikācijas Nr. 1DP/1.5.1.1.1/10/IPIA/CFLA/004/002) aktivitātes 6.1. „Atbalsts Prezidentūras darba programmas izstrādei” (iepirkuma identifikācijas Nr. MK VK 2011/29ESF) ietvaros. Projekts 100% apmērā tiek finansēts no ESF līdzekļiem.

Informāciju sagatavoja:

Inese Grumolte,
aktivitātes „Atbalsts Prezidentūras darba programmas izstrādei” komunikācijas speciāliste,
e-pasts: grumolte.inese@gmail.com